

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 41Csp/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221201219
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Oreničová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2022:7221201219.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Beátou Oreničovou v spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, Bardejovská 6, Košice, IČO: 31 701 914, právne zastúpený JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., Garbiarska 5, Košice, IČO: 47 240 369, proti žalovanému: E. V. O., Z.. XX.X.XXXX, B. L. X, A., o zaplatenie 60,90 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 62,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 13.2.2020 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.

III. Žalobcovi proti žalovanému priznávam nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 5.2.2021 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 60,90 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej istiny od 13.2.2020 do zaplatenia, poštovného vo výške 2 eurá a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodňoval existenciou záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania na základe zmluvy o preprave osôb. Z tohto zmluvného vzťahu vyplývala žalovanému povinnosť zaplatiť cestovné vo výške 0,90 eur a prirážku k cestovnému v sume 60 eur za cestovanie mestskou hromadnou dopravou na autobusovej linke bez platného cestovného lístka. Žalobca poukázal na to, že žalovaný dňa 12.2.2020 cestoval mestskou hromadnou dopravou bez cestovného lístka.

2. V predmetnej veci súd najsamprv vydal platobný rozkaz č. 41Csp/35/2021-23 zo dňa 7.4.2021, ktorý následne zrušil uznesením č.k. 41Csp/35/2021-47 zo dňa 10.8.2021 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť do vlastných rúk žalovanému.

3. Žalovaný je prihlásený k trvalému pobytu na adrese L. X/XXXX, A., kde je adresátom neznámym. Lustráciou v Sociálnej poisťovni súd zistil, že žalovaný nie je platiteľom odvodov, pričom sa v evidencii ZVJS nenachádza. Keďže sa súdu nepodarilo doručiť žalobu do vlastných rúk žalovanému, súd zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

4. V predmetnej veci súd pojednával bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297 písm. b/ CSP, podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové okolnosti strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

5. Súd oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu zistil tento skutkový stav:

6. Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. *197171 zo dňa 12.2.2020 vyplýva, že žalovaný sa dňa 12.2.2020 o 12.39 hodine (električkovej) na linke č. 9, v úseku zastávok Levočská - VSS križovatka, smer Havlíčkova, pri kontrole nepreukázal platným cestovným dokladom, preto mu bola uložená povinnosť na úhradu cestovného v sume 0,90 eur a úhrady k cestovnému v sume 60 eur za porušenie Mestského prepravného poriadku a Tarify DPMK a.s. pre mestskú dopravu za cestu bez cestovného lístka, ktorú na mieste nezaplatil. Z Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu súd zistil, že ku dňu vykonanej kontroly predstavovala hodnota časového základného cestovného lístka za 30 minút, platného v tarifnom páse T1 zakúpeného v predpredaji 0,90 eur. Podľa článku E bodu 1 Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, stanovené základné cestovné plus úhradu vo výške sto násobku stanoveného základného cestovného. Úhradu priamo revízorovi môže cestujúci využiť iba v tom prípade, ak hodnotu úhrady uhradí stanovenou finančnou hotovosťou v eurách bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje ten, ktorý nesplnil podmienky pre použitie časového, jednorazového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť predplatného v BČK, nemal kmeňový list pri použití papierového zľavneného cestovného lístka alebo iným predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo na zľavnené cestovné použil cestovný lístok nižšej hodnoty než je určené cestovné).

7. Zistený skutkový stav súd posúdil podľa nasledujúcich ustanovení týchto právnych predpisov:

8. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a v čas.

9. Podľa ust. § 2 ods. 1 zák.č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení, sa dopravou na dráhe rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava, doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

Dopravcom je dráhový podnik, ktorý vo verejnej osobnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb. Dopravca poskytuje dopravné služby podľa všeobecných prepravných podmienok (ďalej len „prepravný poriadok“) a ak ide o verejnú osobnú dopravu, aj podľa cestovného poriadku (§6 ods. 1 a 2 zák.č. 514/2009 Z.z.).

10. Podľa ust. § 8 ods. 1 a 2 zák.č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení, tarifa cestovného obsahuje cestovné za dopravné služby, najmä základné cestovné a prepravné, osobitné cestovné pre vybrané skupiny cestujúcich a za psov so špeciálnym výcvikom a úhrady za prepravu batožiny, živých zvierat, motorových vozidiel, tovaru, iných vecí a zásielok, vrátane príplatkov a zliav, ako aj podmienky, za akých sa uplatňujú jednotlivé príplatky a zľavy. Ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

11. Podľa ust. § 8 ods. 5 a 6 zák.č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len „prirážka“) a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy. Prirážka v mestskej doprave je najviac stonásobok základného cestovného.

12. Podľa ust. § 16 ods. 1 písm. a), b) a h) zák.č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení, je dopravca povinný uskutočňovať prepravu cestujúcich a tovaru podľa prepravného poriadku, uzatvorenej zmluvy o preprave a cestovného poriadku za cestovné podľa tarify cestovného a označiť zamestnancov, ktorí sú pri preprave oprávnení dávať pokyny cestujúcim alebo kontrolovať prepravné doklady. Podľa ust. § 16 ods. 2 písm. b) zák.č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení, je dopravca oprávnený zisťovať totožnosť cestujúcich na účely vymáhania prirážky základného cestovného, ktorá nebola zaplatená na mieste a na účely zisťovania nároku na zľavu základného cestovného. Podľa ust. § 16 ods. 4 písm. c) a d) zák.č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v platnom znení, je cestujúci

povinný preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady a preukázať sa preukazom totožnosti označenej osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, ak sa počas prepravy nemôže preukázať platným prepravným dokladom a neuhradí cenu cestovného a prirážku k cestovnému na mieste.

13. Podľa ust. § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

14. Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

15. Podľa ust. § 3 ods. 1 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

16. Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

17. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu a citovanej právnej úpravy posúdil súd uplatnený nárok žalobcu vo vzťahu k pohľadávke vo výške 60,90 eur ako dôvodný. Mal za preukázané, že žalovaný cestoval dňa 12.2.2020 o 12.39 hod. dopravným prostriedkom žalobcu (električkou č. 9) bez platného cestovného lístka, následkom čoho mu vznikla povinnosť uhradiť žalobcovi cestovné 0,90 eur a prirážku k cestovnému 60 eur v zmysle Tarify pre mestskú hromadnú dopravu, v celkovej výške 60,90 eur (60 + 0,90). V súlade s uvedeným splatnosť pohľadávky žalobcu nastala dňom vykonania kontroly zamestnancom žalobcu. Súd mal taktiež preukázané, že žalovaný nesplnil svoj dlh riadne a včas, čím sa dostal do omeškania. Preto žalobca má právo i na úroky z omeškania nasledujúcim dňom po jeho splatnosti. Dôvodný je preto žalobcom uplatnený nárok i na zaplatenie úrokov z omeškania počnúc dňom 13.2.2020 v percentuálnej výške 5% ročne do zaplatenia, zodpovedajúcej základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania, a to v súlade s nar. vlády SR č. 87/1995 Zb. v znení účinnom od 1.2.2013.

18. Zároveň súd v súlade s vyššie cit. zák. ust. nepriznal žalobcovi ním uplatňované poštovné vo výške 2 eurá za doručenie predžalobnej výzvy žalovanému, nakoľko žalobca v konaní preukázal náklady na poštovné iba vo výške 1,50 eurá za zaslanie upomienky žalovanému. Preto súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

19. O splnení povinnosti uloženej týmto rozsudkom v 3-dňovej lehote súd rozhodol v súlade s § 232 ods. 3 CSP.

20. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko bol v konaní v celom rozsahu úspešný.

21. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v 2 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§127 ods. 1) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§363 VSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nepravým skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodovanie vo veci samej (§ 35 ods. 2 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 223/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).